

Ρέα Γεωργίου: Τάξη στα κρατικά ταμεία

ΑΡΧΙΚΗ • ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • Ρέα Γεωργίου: Τάξη στα κρατικά ταμεία

Τελευταία Ενημέρωση: 07 Ιανουαρίου 2018, 4:40 μμ

Στο τέλος της αρχής ενός φιλόδοξου μεταρρυθμιστικού προγράμματος βρίσκεται το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με τη Γενική Λογίστρια Ρέα Γεωργίου με την ολοκλήρωση των αλλαγών, μεταξύ άλλων θα παρέχεται στα Υπουργεία η δυνατότητα να γνωρίζουν άμεσα τους χρεώστες και τους πιστωτές τους, γεγονός που θα βοηθήσει τον στόχο της καλύτερης εισπραξιμότητας οφειλομένων και επίσης ο εντοπισμός και η αξιοποίηση κρατικών περιουσιακών στοιχείων.

Ποιες είναι οι προτεραιότητες του Γενικού Λογιστηρίου για το 2018;

Το εκσυγχρονιστικό, μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας έχει αρχίσει να υλοποιείται. Οι επόμενοι στόχοι αυτής της προσπάθειας, όπως αυτοί έχουν καθορισθεί και στο Στρατηγικό μας Σχέδιο, αφορούν στην πλήρη ενεργοποίηση των Μονάδων Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης στα Υπουργεία, με την ανάληψη όλων των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί. Άλλοι μεγάλοι στόχοι είναι η συνέχιση της συλλογής στοιχείων από τα Υπουργεία για τη μετάβαση στη βάση των δεδουλευμένων (accrual accounting), καθώς και η επιλογή του αναδόχου για την έναρξη της υλοποίησης του ενοποιημένου κυβερνητικού συστήματος διαχείρισης πόρων (συστήματος ERP). Όπως είπε ο Winston Churchill στη μέση του πολέμου, «τώρα αυτό δεν είναι το τέλος. Δεν είναι, ούτε ακόμη η αρχή του τέλους. Αλλά είναι ίσως το τέλος της αρχής». Έτσι και εμείς βρισκόμαστε ίσως στο τέλος της αρχής του μεταρρυθμιστικού μας προγράμματος.

Αναμένεται οι λογιστικές πολιτικές να είναι στη βάση των διεθνών λογιστικών προτύπων του δημόσιου τομέα. Τι θα αλλάξει; Πώς θα διευκολύνει αυτή η πολιτική το κράτος;

Η εφαρμογή της λογιστικής βάσης των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων προνοεί τη λογιστική αναγνώριση των εσόδων και δαπανών στις οικονομικές καταστάσεις του κράτους όταν αυτά κερδίζονται / προκύπτουν, ανεξάρτητα από την ημερομηνία είσπραξης / πληρωμής τους.

Η υιοθέτηση της βάσης των δεδουλευμένων ενισχύει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων του κράτους και διευκολύνει την ετοιμασία συγκρίσιμων στοιχείων για των υπολογισμό των δημοσιονομικών μεγεθών. Παράλληλα ενισχύεται η δυνατότητα λήψης αλλά και αποτίμησης αποφάσεων καθώς τα οποιαδήποτε έξοδα προκύπτουν από αυτές θα αντιστοιχούν και καταγράφονται στις περιόδους κατά τις οποίες προκύπτουν και τα αντίστοιχα οφέλη. Με τον τρόπο αυτό θα λαμβάνονται πιο ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με τη δέσμευση των πόρων του κράτους σε συγκεκριμένες δραστηριότητες.

Αναμένεται ότι με την υλοποίηση του έργου, θα παρέχεται, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα στα Υπουργεία να εντοπίζουν και να αξιοποιούν τα περιουσιακά τους στοιχεία, να γνωρίζουν άμεσα τους χρεώστες και τους πιστωτές τους, γεγονός που θα βοηθήσει τον στόχο της καλύτερης εισπραξιμότητας των οφειλομένων στο Δημόσιο, καθώς και της έγκαιρης πληρωμής των οφειλών του Δημοσίου, ενώ παράλληλα θα μπορεί να γίνεται καλύτερη και πιο έγκαιρη διαχείριση των κινδύνων, με την παροχή όλης της οικονομικής πληροφόρησης που αφορά ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Παράλληλα, η βάση αυτή θα αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο στην προσπάθεια αξιολόγησης της απόδοσης και της λογοδοσίας του κάθε Υπουργείου.

Τι προβλέπει ο λογιστικός χειρισμός των ωφελημάτων προσωπικού και των αποθεμάτων;

Η λογιστική πολιτική για τα ωφελήματα προσωπικού περιγράφει τον λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις του κράτους για τα ωφελήματα που παραχωρούνται σε εργαζόμενους, συμπεριλαμβανομένων των βραχυπρόθεσμων ωφελημάτων (π.χ. μισθούς και ημερομίσθια, ετήσια άδεια), τις παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία, όπως συνταξιοδοτικές παροχές, άλλα μακροπρόθεσμα ωφελήματα (π.χ. γονική άδεια, εκπαιδευτική άδεια) και ωφελήματα τερματισμού της υπηρεσίας.

Η λογιστική αυτή πολιτική θεσπίζει την αρχή σύμφωνα με την οποία το κόστος των ωφελημάτων σε εργαζόμενους πρέπει να αναγνωρίζεται στην περίοδο κατά την οποία το ωφέλημα κερδίζεται από τον εργαζόμενο, και όχι όταν καταβάλλεται ή είναι πληρωτέο. Επίσης περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο επιμετρούνται οι διάφορες κατηγορίες ωφελημάτων προσωπικού, με ιδιαίτερη έμφαση στα ωφελήματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Όπως είναι γνωστό, ο δημόσιος τομέας απασχολεί σχετικά μεγάλο αριθμό προσωπικού προς τους οποίους παρέχονται διάφορα ωφελήματα. Συνεπώς, η εφαρμογή λογιστικής πολιτικής για ωφελήματα προσωπικού αναμένεται ότι θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του κράτους.

Η λογιστική πολιτική για τα αποθέματα περιέχει τις απαιτήσεις για τον λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις του κράτους για τα αποθέματα.

Αποθέματα θεωρούνται τα στοιχεία ενεργητικού που κρατούνται προς πώληση κατά τη συνήθη πορεία εργασιών, βρίσκονται στη διαδικασία παραγωγής για πώληση ή έχουν τη μορφή υλικών που θα αναλωθούν στη διαδικασία της παραγωγής ή κατά την παροχή υπηρεσιών. Αποθέματα στον δημόσιο τομέα περιλαμβάνουν αναλώσιμα γραφείου, γραμματόσημα, φάρμακα και άλλες ιατροφαρμακευτικές προμήθειες, πυρομαχικά, υλικά συντήρησης, ανταλλακτικά για εγκαταστάσεις και εξοπλισμό (εκτός εκείνων που εμπίπτουν στη λογιστική πολιτική για πάγια περιουσιακά στοιχεία) και στρατηγικά αποθέματα (π.χ. αποθέματα πετρελαίου).

Εκτός συγκεκριμένων εξαιρέσεων, η λογιστική πολιτική απαιτεί όπως τα αποθέματα επιμετρούνται στο χαμηλότερο είτε του κόστους (περιλαμβάνει δαπάνες αγοράς, μεταποίησης, και τις λοιπές δαπάνες για να φθάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάστασή τους) ή της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας (net realizable value). Επίσης, η λογιστική πολιτική περιγράφει τεχνικές επιμέτρησης και μεθόδους προσδιορισμού του κόστους των αποθεμάτων.

€400 εκατ. σε εφάπαξ μέσα σε πέντε χρόνια

Πόσες πληρωμές έγιναν τα τελευταία πέντε χρόνια για φιλοδωρήματα υπαλλήλων; Για το 2018, πόσοι εκτιμάτε θα αφυπηρητήσουν και πόσα χρήματα θα δαπανήσει το κράτος;

Το 2013 έχουν καταβληθεί φιλοδωρήματα ύψους €189,7 εκατ. Το 2014, το κράτος κατέβαλλε εφάπαξ ύψους €67,3 εκατ. ενώ το 2015, οι δαπάνες για φιλοδωρήματα ήταν €59,1 εκατ. Εξάλλου το 2016, οι δαπάνες φιλοδωρημάτων ήταν €39,1 εκατ. και το 2017 και συγκεκριμένα μέχρι τις 19 Δεκεμβρίου έχουν καταβληθεί φιλοδωρήματα €44,2 εκατ. Για το 2018, αναμένονται 337 αφυπηρητήσεις λόγω ορίου ηλικίας και άλλες 230, λόγω πρόωρης αφυπηρέτησης και για άλλους λόγους. Το συνολικό κόστος των αφυπηρητήσεων αυτών υπολογίζεται περίπου στα €71 εκατ.

Ποιο είναι το ύψος των συμψηφισμών εσόδων και εξόδων του κράτους από τότε που τέθηκε σε εφαρμογή η νομοθεσία; Ποιους φορείς και υπηρεσίες αφορά; Πόσα αιτήματα συμψηφισμών εκκρεμούν και ποιο είναι το συνολικό ποσό;

Από τον Νοέμβριο του 2013 που τέθηκε σε εφαρμογή η διαδικασία συμψηφισμού, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας έχει μέχρι τις 30.11.2017 συμψηφίσει πληρωμές ύψους €136,5 εκατ. έναντι οφειλόμενων ποσών προς τη Δημοκρατία.

Από το πιο πάνω ποσό, ποσό ύψους €62 εκατ. αφορά σε συμψηφισμούς προς το Τμήμα Φορολογίας, ποσό ύψους €42,5 εκατ. προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και ποσό ύψους €32 εκατ. αφορά σε συμψηφισμούς προς τους υπόλοιπους οικονομικούς φορείς / ειδικά ταμεία της Κυβέρνησης.

Η διαδικασία συμψηφισμού εφαρμόζεται στις πληρωμές που γίνονται από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας. Τα λογιστήρια με βάση σχετική εγκύκλιο, πριν την διενέργεια της πληρωμής, διερευνούν κατά πόσο ο πιστωτής στον οποίον θα γίνει πληρωμή οφείλει οποιαδήποτε ποσά στη Δημοκρατία, όπως αυτά πιστοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Κράτους. Στις περιπτώσεις όπου εντοπίζονται οφειλές, αυτές αποκόπτονται από την πληρωμή.

Ποιο είναι το ύψος των αποκοπών που έγιναν από τους δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι είχαν οφειλές προς το κράτος; Τι οφειλές αφορούσαν; Οι αποκοπές που γίνονται για κρατικούς υπαλλήλους, ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό και συνταξιούχους κρατικούς υπαλλήλους αφορούν κατά πολύ μεγάλο βαθμό αποκοπές για οφειλές που προκύπτουν από δικαστικά εντάλματα, π.χ. για τροχαία δυστυχήματα. Οι συνολικές αποκοπές για τις συγκεκριμένες οφειλές ανέρχονται περίπου στις €680 χιλ. για τα έτη 2013-2017 (2017: περίπου €118 χιλ.).

Διασύνδεση συστημάτων

Θα γίνει ενοποίηση των συστημάτων του Γενικού Λογιστηρίου με τα άλλα κυβερνητικά τμήματα;

Το σύστημα ERP θα καλύπτει τέσσερις βασικές λειτουργικές περιοχές: της λογιστικής, του κρατικού προϋπολογισμού, της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και των κρατικών μισθολογίων/ συντάξεων. Το νέο σύστημα θα αντικαταστήσει όλα τα συστήματα του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας.

Για την εξασφάλιση όλης της πληροφόρησης η οποία απαιτείται για τη λειτουργία του συστήματος, καθώς και για την κάλυψη αναγκών για την

καλύτερη λειτουργία άλλων κυβερνητικών και μη οργανισμών, το νέο σύστημα θα λαμβάνει και θα παρέχει πληροφόρηση μέσω διασύνδεσης με πολλά άλλα συστήματα, όπως το ηλεκτρονικό σύστημα σύναψης συμβάσεων (σύστημα e-procurement), τη διαδικτυακή πύλη της Κυπριακής Δημοκρατίας, την Κυβερνητική Αποθήκη Δεδομένων (Government Data Warehouse), τα φορολογικά συστήματα, το σύστημα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κλπ.

Πώς έχει διαμορφωθεί το ύψος των κρατικών εγγυήσεων το 2017; Πόσες από αυτές εξυπηρετούνται και πόσες όχι; Οι μη εξυπηρετούμενες κρατικές εγγυήσεις θα προκαλέσουν πρόβλημα στο κράτος;

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2017, το υπόλοιπο των δανείων με κυβερνητική εγγύηση ανήλθε σε περίπου €2 δισ. Κατά την πιο πάνω ημερομηνία, από τα εγγυημένα δάνεια που παραχωρήθηκαν από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, 6,5% ήταν μη εξυπηρετούμενα ενώ τα υπόλοιπα είναι εξυπηρετούμενα. Να σημειωθεί ότι από την αξιολόγηση των κινδύνων που έχει ετοιμαστεί από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, δεν φαίνεται στο παρόν στάδιο να υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στο Κράτος με το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, το οποίο είναι μικρό σε σύγκριση με το σύνολο των κυβερνητικών εγγυήσεων.

[Ελευθερία Παϊζάνου](#)